
Saksbehandler: Øystein Jorde
Arkivsaksnr.: 21/1746

Arkiv: L05

KLIMAVENNLIG STEDSUTVIKLING I HYTTEKOMMUNER

Vedlegg:

Brev av 20. april 2022 med samarbeidsavtale
Tilsagnsbrev til IFK fra Miljødirektoratet
Brev av 8. juni 2021 med invitasjon til å melde interesse

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Sammendrag:

Klimavennlig sentrumsutvikling i hyttekommuner er et prosjekt initiert av Innlandet fylkeskommune, og delvis finansiert av Klimasatsmidler fra Miljødirektoratet. Hensikten er å se på hvordan sentrumsutvikling og hyttebygging kan gjøres mer klimavennlig og hvilke plangrep som da bør tas med tanke på sentrumsutvikling og plassering av kommende hytteutbygging. Kommunedirektøren tilrår at Øyer kommune blir med i det videre arbeidet i prosjektet, og slutter seg til samarbeidsavtalen som er lagt fram. Kommunedirektøren oppfordrer til at det velges en representant med vararepresentant til styringsgruppen for prosjektet.

Saksutredning:

Innlandet fylkeskommune har dratt i gang et prosjekt med navnet Klimavennlig stedsutvikling i hyttekommuner. Fylkeskommunen fikk klimasatsmidler til prosjektet. Våren 2021 ble kommunene invitert til å bli med, og kommunedirektøren meldte da interesse for prosjektet.

I 2022 har prosjektet kommet i gang, og Øyer kommune er invitert til å være med i prosjektet, sammen med Alvdal, Ringeby, Trysil, Tynset og Øystre Slidre. Det er utarbeidet en samarbeidsavtale og opprettet en styringsgruppe for prosjektet. Fylkeskommunen foreslår at styreingsgruppen består av en politiker fra hver kommune. Fylkeskommunen har oppnevnt Hanne Alstrup Velure som sin representant og leder for styringsgruppen.

Hensikt og bakgrunn for prosjektet henta fra samarbeidsavtalen:

Innlandet er Norges største hyttefylke og fritidsbebyggelsen preger mange lokalsamfunn. Fra år 2000 til 2019 økte antallet fritidsboliger i Innlandet med om lag 20 000, fra 66 000 til 86 000. I 2000 var Etnedal den eneste av Innlandets 46 kommuner som hadde flere fritidsboliger enn egen befolkning. I 2019 var det flere fritidsboliger enn bosatte i hele ni kommuner i Innlandet; Etnedal, Trysil, Rendalen, Engerdal, Vang, Øystre Slidre, Vestre Slidre, Sør-Aurdal og Lesja.

Fritidsboligene bygges med stadig høyere standard og energiforbruket fra fritidsboligene øker. Fritidsaktiviteter og bruk av fritidsboliger står nå for 23% av det samlede energiforbruket i Norge (SSB, 2020). I tillegg til å båndlegge mye areal, krever også reiser til og fra fritidsdestinasjonen og internt på destinasjonen mye energi.

Lokalisering av fritidsbebyggelsen har stor betydning for utviklingen i kommunene i Innlandet. På mange av fjelldestinasjonene utvikles det nye tettsteder med handel og servicenæringer. Samtidig preges tettstedene nede i bygda av en aldrende befolkning og stagnasjon i folketall, handel- og servicetilbud.

Fylkeskommunens har en rolle som veileder og støttespiller for kommunes arbeid med samfunns- og arealplaner for å nå nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging. Dette prosjektet skal undersøke om hvor man lokaliserer fritidsbebyggelsen i kommunen har betydning for klimagassutslipp og tettstedenes attraktivitet og næringsutvikling. Prosjektet skal gi fylkeskommunen, kommunene, utbyggere og eiendomsutviklere økt kompetanse om disse sammenhengene.

Nasjonalt vil innholdet i dette prosjektet være forankret i mål fra Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2019-2023) og FNs bærekraftsmål. Innlandstrategien (vedtatt 2020) innebærer utarbeidelse av en ny regional plan for klima, energi og miljø. Formål med den regionale planen er å utforme, konkretisere og koordinere en offensiv klima og miljøpolitikk for Innlandet. Prosjektet Klimavennlig stedsutvikling i hyttekommune bygger oppunder formålet med den regionale planen og gi innspill til den.

Vurdering:

Kommunedirektøren mener prosjektet kan være nyttig for Øyer. Det kan sees i sammenheng med Entre Øyer, og det arbeidet som gjøres der. Det kan også sees i sammenheng med kommunedelplan Øyer Sør. Selv om dette prosjektet skal pågå lenger enn forventa ferdigstilling av KDP, så mener kommunedirektøren at det kan være deler av prosjektet som allerede nå kan bli matnyttig. Et sentralt tema her for Øyer er forholdet mellom handelstilbud og andre tilbud oppe i fjellet og det tilbudet som finnes i Øyer sentrum nå og framtidig utvikling av sentrum. Og hvordan dette kan løses slik både klima og miljø og sentrumsutvikling blir vinnere. Forhåpentlig kan det komme resultater nokså fort, slik at det kan lages et bredere beslutningsgrunnlag for politisk behandling. Selv om arbeidet er ferdig til KDP Øyer Sør er ferdig, så vil arbeidet være verdifullt for Øyer fremover i arbeidet med å utvikle sentrum og destinasjonen.

Det er ikke forutsatt økonomiske midler inn i prosjektet, bare den arbeidsinnsatsen som kommunen legger inn i det, både i arbeidsgruppe og styringsgruppe. Det er spørsmål om kapasitet i administrasjonen til et slikt prosjekt. Foreløpig brukes det ikke så mye arbeidsressurser på prosjektet. Det forventes heller ikke arbeidsinnsats av noe særlig omfang. Kommunedirektøren mener det kan forsvares å være med, men det vil søkes å holde arbeidsbelastningen inn i prosjektet nede. Kommunedirektøren mener det ikke er behov for økt ramme spesielt for dette prosjektet.

Det er framlagt en samarbeidsavtale som det tas sikte på å underskrive på første møte i styringsgruppa, som er satt til 8. juni. Kommunedirektøren har ingen merknader til samarbeidsavtalen, og mener den kan vedtas fra Øyer kommune.

Kommunedirektøren mener det er viktig at det er en politisk styringsgruppe for prosjektet. Dette vil være med å sikre politisk forankring og styring av arbeidet, og oppfordrer kommunestyret til å oppnevne en representant og en vararepresentant.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar at Øyer kommune fortsetter i prosjektet Klimavennlig stedsutvikling i hyttekommuner, og slutter seg til vedlagte samarbeidsavtale.

Som medlem i styringsgruppen velges:

Fast representant: .....

Vara: .....

Åsmund Sandvik
Kommunedirektør

Øystein Jorde